

LUPTA PETROLIȘTILOR DÎMBOVIȚENI, CONDUȘI DE PARTID, ÎN ANII CRIZEI ECONOMICE DIN 1929—1933

DUMITRU ANGELESCU

Greu lovite de efectele crizei economice din anii 1929—1933 au fost și masele muncitoare din județul Dîmbovița, regiune bogată în materii prime pentru industrie și cu un numeros detașament de muncitori.

Ramura cea mai dezvoltată a industriei dîmbovițene, extracția petrolului, dădea în 1931 mai mult de 68%, iar în 1933, pînă la 70% din întreaga producție de petrol a României.

În anii grei ai crizei s-a înregistrat o creștere continuă a producției de petrol, atît în țară, cît și în județul nostru, spre deosebire de alte ramuri ale economiei naționale, unde au avut loc scăderi catastrofale. Acest fenomen este bine explicat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, care arată că această ramură s-a dezvoltat pentru că se găsea în mîna monopolurilor străine, interesate să obțină cantități cît mai mari de petrol, la prețuri cît mai mici și să-și protejeze în acest mod rezervele din propriile țări ¹.

De la terminarea primului război mondial și pînă la începutul crizei, pe teritoriul județului Dîmbovița s-au înmulțit în mod considerabil schelele petrolifere, numărul societăților active, în mare majoritate cu capital străin, ridicîndu-se la 18 ². După statisticile oficiale ale vremii, aceste societăți dețineau 3218 ha. în concesiune și 4630 ha. în exploatare din terenurile statului și ale particularilor ³.

Societățile petrolifere exploatau în chip nemilos rezervele de petrol din Dîmbovița și se concureau, între ele, pentru a obține producții cît mai mari și la prețuri cît mai scăzute. Se ajunsese la situația paradoxală ca petrolul românesc să coste mai ieftin în Statele Unite, decît cel ame-

¹ NICOLAE CEAUȘESCU, *România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste*, București, Ed. politică, 1968, vol. I, p. 362.

² *Statistica industriei extractive 1935—1939*, București, 1939, pp. 20—21.

³ Ibidem.

rican, iar „marile trusturi occidentale să se concureze între ele, pe piața mondială, cu produsele petroliere românești”⁴.

Pentru a ne edifica mai bine asupra modului cum se făcea exploatarea petrolului dîmbovițean, dăm mai jos un tabel care arată dinamica extracției, în comparație cu producția pe țară⁵.

ANII	Producția pe întreaga țară	Producția din Județul Dîmbovița
1928	100,0	100
1929	112,9	152,7
1931	157,8	173,1
1932	171,6	191,8
1933	172,2	193,8

Analizînd cu atenție cifrele de mai sus, avem și imaginea modului cum erau exploatați lucrătorii din petrol. Teoretic, creșterea producției, aducătoare de beneficii fabuloase pentru societățile anonime, ar fi trebuit să se reflecte în mod direct și în creșterea nivelului de trai al muncitorilor petroliști, dar în această perioadă s-a înregistrat „...o și mai sălbatică exploatare a maselor pe spinarea cărora burghezia vrea «o ieșire» din criză cu orice preț”⁶. Dominate de ideea unor producții în plină creștere, administrațiile societăților petrolifere foloseau utilaje învechite, măreau duzele, intensificau ritmul zilnic de lucru, micșorau salariile și măreau durata zilei de lucru; totul pentru investiții mici și beneficii sporite.

Intensificarea ritmului de lucru cu un utilaj rămas la nivelul tehnic dinaintea primului război mondial a făcut ca, în anii crizei, accidente de muncă, mortale și grave, să se înmulțească și, din acest punct de vedere, județul Dîmbovița să înregistreze, chiar oficial, un trist record pe țară.

⁴ Gh. Ravaș, *Din istoria petrolului românesc*, București, E.S.P.L.A. 1957, p. 228.

⁵ *Statistica industriei extractive 1935—1939*, București, 1939, pp. 20—30 (prin includerea schelelor Moreni).

⁶ N. CEAUȘESCU, *op. cit.*, pp. 498—499.

În lupta pentru cît mai mult petrol, marile monopoluri foloseau mijloace diferite, printre care și sabotajele reciproce la exploatare, transport și desfacere. A rămas istoric incendiul din 28 mai 1929, de la sonda 106 din Moreni, sondă care aparținea Societății „Româno-Americana”. Incendiul a produs însă pagube enorme sondelor și instalațiilor din perimetrul vecin, care aparțineau Societății „Astra-Română” (societate rivală cu prima). Marea de flăcări a durat doi ani și patru luni, a distrus milioane de metri cubi de gaze naturale și mii de vagoane de țiței... Peste cîțiva ani s-a descoperit, ceea ce de fapt se bănuia și anume că incendiul fusese pus la cale de Monopolul „Standard Oill” pentru a lovi în „Royal Dutsch Schell”. Cînd acești coloși se judecau la tribunalele internaționale, pentru a se despăgubi, Partidul Comunist Român atrăgea atenția lumii întregi că adevăratul păgubit era poporul român și îndemna pe muncitori să organizeze largi acțiuni pentru cucerirea dreptului de organizare și pentru condiții omenești de viață și muncă.

Dînd viață acestei chemări, muncitorii petroliști de la Moreni, Gura Ocnitei și Ochiuri și-au organizat încă din 1929, comitete locale de acțiune⁷, care activau în strînsă legătură cu Sindicatul petrolist din Moreni, Sindicatul muncitorilor din Răzvad⁸ și care militau pentru revendicări politice și economice. Cea mai intensă activitate, din acești ani, au desfășurat comitetele de acțiune la Moreni unde, sub îndrumarea comuniștilor, ele deveniseră atît de active, încît autoritățile recunoșteau că s-a creat „...o stare de spirit care nu mai asigură normale raporturi între muncă și capital”.

În ce-i privește pe comuniști, la 25 septembrie 1929, se cerea tuturor organelor județene să se întocmească o listă „cu localitățile din județ unde există sau se presupune a fi centre socialiste și comuniste pentru că aceștia au devenit prea activi în rîndul muncitorilor”⁹.

În toată perioada crizei economice, la schelele petrolifere din județul Dîmbovița au lucrat în jur de 8.000 de petroliști, din care o bună parte veniți din celelalte provincii ale țării. Pentru acești „străinași”, în localitățile Moreni, Schela Mare, Ochiuri și Gura Ocnitei, existau dormitoare comune, cărora muncitorii le spuneau „cazărmi”, pentru că în ele se dormea în paturi de fier suprapuse și aveau, în loc de saltele, table (din cele care se pun pe case) unse cu păcură¹⁰. Construite înainte de primul război mondial, acestor clădiri nu li s-a făcut nici un fel de reparații cu toate că o anchetă întreprinsă în octombrie 1929 stabilea „că sînt ruinate și complet nehygienice”¹¹.

⁷ Arhivele statului, județul Dîmbovița, fond Inspectoratul muncii, dos. nr. 4/1931, f. 3.

⁸ Idem, dos. nr. 34/1929, f. 127.

⁹ Ibidem.

¹⁰ Gh. Surpat. *Pauperiazrea clasei muncitoare din România burghezo-moșierească*, București, Ed. științifică, 1962, p. 226.

¹¹ Arhivele statului, Județul Dîmbovița, fond Inspectoratul muncii, dos. nr. 19/1929, f. 14.

În schelele petrolifere din Dîmbovița se generalizase atît de mult brutalitatea, încît la data de 27 septembrie 1929 Inspectoratul Muncii din Tîrgoviște, raportînd Ministerului Muncii rezultatele unei anchete făcută sub presiunea sindicatelor, era nevoit să consemneze că „...fiind multe reclamații pentru bătăi grave din partea chirovnicilor și inginerilor sîntem de părere să binevoiți a interveni dvs. către Direcțiile generale ale societăților petrolifere ca să se dea ordine directorilor schelelor să evite asemenea reclamații foarte numeroase”¹². De altfel, în toate memoriile lor, din această perioadă, muncitorii petroliști amintesc, pe lîngă alte nedreptăți, și faptul că sînt „bătuți fără milă și fără motive”.

Comitetul regional de partid Prahova, care îndruma munca politică și din schelele dîmbovițene, cerea sindicatelor din zona noastră să „apere interesele fiecărui muncitor care ar fi concediat și să se adreseze, în acest scop, organelor de administrație și Inspectoratului Muncii pentru a cere anularea nedreptăților...”¹³.

Sindicatul petroliștilor din Moreni are meritul de a fi aplicat cu multă consecvență această indicație a partidului, făcînd numeroase demersuri sau inițiindu-i pe muncitori cum să-și alcătuiască plîngerile și cui să se adreseze. În august 1929, de pildă, muncitorul tîmplar Popa Vasile din comuna Săcele—Sibiu reclama că, fiind angajat la schela „Prahova” de la Gura Ocniței, a fost concediat de inginerul Dumitrescu fără preaviz și i s-a oprit și salariul pe 15 zile. În plîngere mai arăta că a fost angajat cu 12 lei pe oră, că lucra 12 ore pe zi, în condiții extrem de grele. În martie 1933, muncitorul tîmplar Ivan Pavel din Transilvania reclama că a fost concediat și, în urma anchetei făcută la cererea Sindicatului Moreni, se constata că acesta „n-a primit banii pe 5 luni”¹⁴.

Practica de a angaja lucrători din alte provincii ale țării era foarte rentabilă pentru anumiți funcționari din schelele petrolifere. În legătură cu această practică, în urma unor anchete făcute la cererile repetate ale comuniștilor și ale membrilor de sindicat, Inspectoratul Muncii din Tîrgoviște este nevoit să raporteze organelor superioare, la 21 martie 1933, că muncitorii din alte părți, din cauză că nu sînt plătiți cu lunile, după ce protestează pe la porțile întreprinderilor și siliți de mizerie se retrag, pe la casele lor, iar „cei care rămîn ajung după foarte mult timp să încaseze lefurile dar li se opresc bani sub diferite motive, de către unii ingineri (Budui și Dorobanțu) cu scopul de a obține cîștiguri ilicite”¹⁵.

Împotriva concedierilor abuzive și fără preaviz s-au ridicat de mai multe ori atît „Sindicatul petroliștilor din Moreni” cit și cel din

¹² Idem, dos. nr. 18/1929, f. 89.

¹³ Idem, dos. nr. 21/1930, f. 18, dos. nr. 4/1929, f. 10.

¹⁴ Idem, dos. nr. 3/1933, f. 26.

¹⁵ Ibidem, f. 21.

Răzvad, care adresează, pentru fiecare situație în parte, plingeri organelor județene în sprijinul celor loviți de arbitrarul administrațiilor. La 20 august 1929, de pildă, Sindicatul din Moreni arăta Inspectoratului Muncii din Tîrgoviște că „Matei Alexandru și Aldea Nicolae din serviciul Societății „Forachi Românească“ au fost siliți să părăsească serviciul după o vechime de 4 ani și fără un motiv legal ca să justifice această concediere”¹⁶. La fel protestează în cazul similar al mecanicului Alexandru Irimescu din serviciul Societății „Sondrum“ din Moreni cu vechime și concediat fără motive legale. În realitate erau concediați muncitori care activau fie în comitetele locale de acțiune, fie în sindicate sau erau bănuți de a fi comuniști și socialiști.

Înrăutățirea permanentă a condițiilor de muncă și de viață, cum și ofensiva patronală împotriva lor i-a ridicat la luptă eroică pe muncitorii din țara noastră. În aceste condiții partidul comunist s-a găsit permanent în fruntea acțiunilor, intensificându-și activitatea în toate ramurile economiei naționale. Între anii 1929—1933, în zona petroliferă mișcarea muncitorească era deosebit de intensă. Aici își desfășura activitatea Comitetul regional Prahova care grupa activiști încercați ca: „Gheorghe Vasilichi, (secretarul comitetului județean) Tănase Avramescu, Constantin Nicolescu, Constantin Mănescu, Mihai Moraru”¹⁷, cum și pe „Antonescu Dumitru, Ghica Gheorghe, Vidrașcu Gheorghe și alții”¹⁸.

Urmăriți de autorități, supuși unor acte de teroare, activiștii de partid au dovedit în aceste condiții trăsături eroice de caracter și au mobilizat în jurul lor mase tot mai mari de oameni ai muncii pe care le-au organizat și le-au condus la luptă. Sub conducerea directă a partidului, la 1 iulie 1929, un număr de 249 de salariați de la Societatea „Sirius” (schela Gura Ociștei) au alcătuit un memoriu pe care l-au înaintat administrației și, prin care cereau satisfacerea unui număr de 15 revendicări. Timp de câteva zile acest memoriu a fost ascuns de inginerul șef dar, îndemnați de comuniști, petroliștii, au amenințat cu greva, dacă nu se vor începe tratativele. Cele 15 revendicări ale muncitorilor erau formulate astfel:

1. „Reprimirea muncitorilor concediați de la 1 aprilie 1929.
2. Respectarea demnității omenești (era vorba de bătaie — n.n.).
3. Toate drepturile cîștigate să rămînă în vigoare.
4. Să se acorde tuturor lucrătorilor aflați în conflict un spor de 30% la salariul ce primesc.
5. Salarizarea ucenicilor...

¹⁶ Arhivele statului, județul Dimbovița, fond Inspectoratul muncii, dos. nr. 4/1929, f. 5.

¹⁷ N. CEAUȘESCU, *op. cit.* pp. 366.

¹⁸ Ada Gregorian și Nicolae Popescu, *O pagină glorioasă din istoria luptei revoluționare a clasei noastre muncitoare*, în „Momente din istoria Partidului Comunist Român”, Ed. politică, București, 1966, p. 84.

6. Recunoașterea delegaților pe ateliere.
7. Aplicarea zilei de lucru de 8 ore.
12. Respectarea legii repausului duminical și pentru schimburi.
15. Să nu se mai concedieze nici un muncitor“¹⁹.

La intervenția hotărâtă a petroliștilor, la data de 23 iulie 1929 se formează o comisie care să judece acest conflict, alcătuită dintr-un inspector al Ministerului Muncii, inginerul șef al societății, iar din partea muncitorilor : Ștefan Vasilescu, Ion Șuță, Carol Patera, Alexandru Moldoveanu, Ilarie Popescu²⁰. Din procesul-verbal întocmit rezultă că reprezentanții societății s-au opus categoric măririi salariului, iar în ce privește punctul 7, prin care se cerea respectarea zilei de muncă de 8 ore, reprezentanții administrației au răspuns că vor căuta să aplice această prevedere care, la acea dată, era pentru a doua oară legalizată în țară. Din analiza procesului-verbal mai rezultă că „s-a căzut de acord asupra punctelor 1, 2, 8, 10, că asupra punctelor 4, 5, 6, 13 nu s-a căzut de acord, iar asupra punctelor 3, 7, 9 și 14 s-a căzut de acord numai în parte“²¹.

Așadar, tocmai asupra celor mai importante cereri, adică asupra acelor care se puteau aplica imediat, părțile n-au căzut de acord și aceasta, pentru că administrația nu dorea acest lucru. Reprezentanții societății au promis în schimb îmbunătățiri care nu puteau fi urmărite în practică și pentru a căror aplicare trebuia să treacă timp.

Un alt conflict de muncă s-a produs la Gura Ocniței, în luna august 1929 între conducerea schelei aparținând Societății „Forachi Românească“ și lucrătorii săi care printr-un memoriu cereau tot 15 revendicări aproape identice cu cele formulate de tovarășii lor de la „Sirius“ cu o lună mai devreme. Și în acest memoriu, la punctul 2, se cerea „respectarea demnității omenești“ și în plus „...încheierea unei noi convenții de muncă pe un an, cu drept de revizuire la 6 luni“²².

Este ușor de înțeles că, lucrând în aceeași localitate, unde activau aceleași cadre de partid, muncitorii s-au susținut în chip tovarășesc; frământările unora având cauze similare și la ceilalți. Din cele 15 puncte ale memoriului au fost soluționate numai 8. Nu s-a acceptat majorarea salariului cu 30% și nici nu s-a promis respectarea zilei de muncă de 8 ore, sub motiv că „atunci când nevoile o cer, lucrătorii trebuie să rămână la lucru pînă la sfîrșitul trebii“²³, fără ca aceștia să fie salarizați în consecință.

Respectarea zilei de muncă nu s-a făcut nici după aceste conflicte, deoarece și în anii următori această revendicare revine în memoriile

¹⁹ Arhivele statului, județul Dimbovița, fond Inspectoratul muncii, dos. nr. 19/1929, f. 93.

²⁰ Ibidem, f. 29.

²¹ Ibidem.

²² Arhivele statului, județul Dimbovița, dos. nr. 4 1929, f. 29.

²³ Ibidem, f. 96.

muncitorilor alături de cererea de a se asigura lucrătorilor un minimum de asistență socială și protecție a muncii. Semnificativ, în acest sens, este documentul întocmit de Inspectoratul Muncii la data de 15 decembrie 1929 la schelele din Gura Ocniței și în care, printre altele, se arată că : „în tot anul 1929 s-au produs aici 22 accidente grave... majoritatea schelelor întrebuintînd numai cîte două schimburi a cîte doi oameni, fiecare schimb lucrînd cîte 12 ore”²⁴. Tot în raportul citat se menționa că numai la schela societății „I.R.D.P.” din aceeași localitate, lucrau atunci 24 de minori...”.

În anul 1930 situația materială a petroliștilor era și mai grea, deoarece, începînd cu acest an, au apărut simptomele șomajului și în industria petrolului. Situația fiind deosebit de alarmantă, iar activitatea comuniștilor și socialiștilor tot mai intensă, pentru a preîntîmpina grave tulburări, prefectul de Dîmbovița a organizat la data de 30 august 1930, la sediul societății „Astra Română” din Ochiuri o ședință la care au răspuns reprezentanții a 12 schele.

La această ședință s-au discutat „măsurile practice” necesare pentru a se opri concedierile mari din întreprinderile petrolifere, deoarece în ultimul timp acest fapt îi determina pe șomeri „să-i asculte tot mai mult pe comuniști” și să ia atitudine contra administrațiilor. În cuvîntul său, prefectul arăta că „muncitorii de la „Societatea Creditul Minier” au lipit afișe cu amenințări că vor da foc schelei dacă nu li se face dreptate”²⁵.

În urma dezbatelor s-au hotărît în esență următoarele măsuri : „Să se concedieze toți lucrătorii din alte provincii, ...să se lucreze cu 4 echipe în loc de 3, cîte 6 ore, iar dacă nu, să se lucreze tot cîte 8 ore, însă cîte 3 zile pe săptămînă... pentru ajutorarea șomerilor să se înființeze cîte o cantină în comunele Gura Ocniței și Șotînga, unde va funcționa și cîte un comitet de triere”²⁶. Sistemul lucrului de trei zile sau al celui de șase ore, dădea încă o lovitură salariului și așa destul de mic al petroliștilor, pentru că odată cu reducerea, mai mult formală a timpului de lucru se reducea și salariul nominal.

Anii 1931 și 1932 au fost deosebiți de grei, deoarece șomajul a atins, și în rîndul petroliștilor, cota cea mai înaltă din anii crizei economice, iar lucrătorii neconcediați rămîneau neplătiți de mai multe ori, pe mai multe luni în urmă. Pentru a ilustra această tristă situație e suficient să arătăm că la 25 noiembrie 1932 existau la schela „I.R.D.P.” din Ochiuri „un număr de 280 de lucrători neplătiți pe ultimele 4 luni”²⁷, la schela „Astra Română” 65 iar la „Româno-Americană” 89

²⁴ Idem, dos. nr. 19/1929, f. 13—14.

²⁵ Arhivele statului, județul Dîmbovița, fond Inspectoratul Muncii, dos. nr. 6/1930, f. 82—93. (procesul-verbal al dezbatelor).

²⁶ Ibidem.

²⁷ Arhivele statului, județul Dîmbovița, fond Inspectoratul Muncii, dos. nr. 19/1932, f. 12.

lucrători neplătiți pe ultimele 3 luni²⁸, în afara altora pe termene mai mici. Din această cauză și din altele, la 4 decembrie 1932, un număr de 190 de lucrători de la schelele din Gura Ocniței „nefiind plătiți pe mai multe luni în urmă au trecut la demonstrații împotriva administrației”²⁹, conduși fiind de comuniști și socialiști.

De fapt, încă din 7 aprilie 1932 printr-un raport special, prefectul era informat despre starea de spirit a muncitorilor din județ și de faptul că peste 3.000 erau hotărâți să plece în corpore pe jos la București și că măsurile de represiune nu vor fi suficiente ca să pună capăt revoltei.³⁰

După Congresul al V-lea al Partidului Comunist Român, comuniștii au trecut în toate localitățile și în toate întreprinderile la organizarea frontului unic de jos și la crearea celulelor de partid. Ziarul „Scînteia” pătrundea tot mai mult în rîndul petroliștilor la locul de muncă și în comunele: Glodeni, Virfuri, Bezdead, Bucșani, Văile Lungi etc. unde aceștia făceau zilnic naveta.

Ca să-i împiedice pe muncitorii petroliști să organizeze noi greve, autoritățile județene au recurs la amenințări fățișe, la urmărirea comuniștilor și la unele manevre politice. În luna noiembrie 1932 „s-a pus în vedere lucrătorilor că greva este cu desăvîrșire interzisă la sondele petrolifere și că sabotarea întreprinderii se pedepsește cu închisoarea”³¹. În acest sens, de mai multe ori, prefectul și comandantul Legiunii de jandarmi din Tîrgoviște s-au deplasat în zona Ochiuri — Gura Ocniței, pentru a face propagandă cu care să-i intimideze pe muncitori, în special pe cei de la I.R.D.P. care la data de 26 noiembrie 1932 erau cu toții neplătiți pe lunile august, septembrie, octombrie și noiembrie³².

Pentru că situația era deosebit de alarmantă și pentru ca socialiștii și comuniștii să nu organizeze noi acțiuni de luptă, Inspectorul Muncii din Tîrgoviște a organizat o ședință „pentru reglementarea situației”, la data de 27 noiembrie 1932, la care au participat atît delegați din administrațiile societăților cit și delegați ai muncitorilor.

În timpul dezbaterilor, delegatul muncitorilor Apostol M. Gheorghe a declarat că „dacă nu li se face dreptate și nu li se plătește salariul la zi, lucrătorii vor face grevă, postîndu-se fiecare la postul său, cu însărcinarea de a nu mai permite nimănui să continue lucrul”³³. După furtunoase dezbateri, s-a ajuns la concluzia ca muncitorii demisionați și concediați să fie complet salarizați pînă la 20 decembrie iar restul în etape succesive, pe cite două trei luni în urmă, pînă la sfîr-

²⁸ Idem, dos. nr. 18/1932, f. 8—9.

²⁹ Idem, dos. nr. 13/1932, f. 15.

³⁰ Idem, dos. nr. 5/1932, f. 28. (doc. 1.055).

³¹ Arhivele statului, județul Dîmbovița, fond Inspectoratul muncii, dos. nr. 16/1932, f. 5.

³² Ibidem.

³³ Ibidem, f. 8. (procesul-verbal al dezbaterilor).

șitul anului³⁴. Nemulțumit de această hotărîre, delegatul Apostol M. Gheorghe a refuzat să semneze procesul-verbal ; mențione făcută în dreptul numelui său.

Anul 1933 a fost cel mai frămîntat din toată perioada crizei economice, cu cele mai mari înclăștări de clasă, cu cele mai strălucite exemple de solidaritate muncitorească în fața reluării ofensivei patronale.

Referindu-se la muncitorimea din zona petrolului, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că „una din paginile luminoase ale luptei revoluționare a proletariatului din țara noastră, o constituie luptele petroliștilor din ianuarie-februarie 1933, organizate de partidul comunist³⁵.

În zona schelelor petrolifere din Dîmbovița, în iarna anului 1932—1933 au avut loc adevărate concentrări de forțe armate, deoarece se dăduse alarma că la indicația P.C.R. muncitorii vor organiza mari demonstrații și acțiuni de luptă.

La sfîrșitul anului 1932, activitatea comuniștilor era atît de intensă, încît, în luna următoare, autoritățile județene au dispus ca forțe militare să se deplaseze în localitățile cu schele petrolifere (Ocnița, Gura Ocniței, Ochiuri) pentru a menține ordinea, deoarece muncitorii concediați „au scos cu forța pe funcționari din birouri și s-au instalat ei în locul lor“ iar comuniștii au pus pe case și sonde afișe cu îndemnuri la luptă împotriva nedreptăților comise de administrații³⁶.

Reprezentanții autorităților județene : Prefectură, Jandarmerie, Poliție, Inspectoratul Muncii etc. s-au deplasat între muncitori încercînd, pe deoparte să-i intimideze, iar pe de alta să-i convingă să renunțe la planurile lor. Muncitorii de la schelele societății „Dîmbovița petroliferă“ spre exemplu, voiau să-l aducă în fața mulțimii pe Güss, directorul societății, despre care spuneau ei că „vine numai noaptea și se informează cum merg treburile și tot noaptea se înapoiază“³⁷.

Agitația a fost atît de mare încît toate unitățile militare din garizoană au fost puse sub stare de alarmă și consemnate în cazărmi. În același timp, autoritățile județene se străduiau să găsească „pe cei doi comuniști veniți de la Cîmpina“ și totodată se luptau să împiedice pe minerii de la Șotînga să se deplaseze în corpore la Tîrgoviște pentru a cere de lucru³⁸.

În zilele de 2, 3 și 4 februarie 1933 a avut loc la Gura-Ocniței o demonstrație enormă la care au participat, în afara muncitorilor din schelele locale, și cei din comunele vecine. Această mare demonstrație s-a desfășurat concomitent și în sprijinul muncitorilor de la Ploiești

³⁴ Ibidem.

³⁵ N. CEAUȘESCU, *op. cit.*, p. 363.

³⁶ Arhivele statului, județul Dîmbovița, fond Inspectoratul muncii, dos., nr. 5/1933, f. 5.

³⁷ Ibidem.

³⁸ Ibidem.

și din alte centre ale țării fiind o dovadă a solidarității de clasă și a faptului că muncitorimea devenea tot mai organizată sub steagul partidului comunist.

Pentru a-i intimida pe muncitori și pentru a-i descoperi pe organizatori „s-a recurs la intervenția jandarmilor și la multe arestări”³⁹; cei arestați și bănuți de activitate fiind maltratați în modul cel mai violent. Inspectorul muncii notează că muncitorii au fost loviți cu patul armelor, cu răngi de fier și amenințați că vor fi cu toții arestați.

Această mare demonstrație de la Gura Ocniței, care „a cuprins toate comunele rurale din județ”, a fost potolită numai când s-a aflat despre decretarea stării de asediu. Textul legii a fost împărțit printre muncitorii manifestanți și amenințați cu închisoarea. Deși înfrântă, această mare acțiune face parte din marile bătălii de clasă conduse de partidul comunist din anii crizei economice și ne dovedește, ca și toate celelalte, că proletariatul nostru s-a aflat mereu la luptă sub steagul glorios al partidului.

³⁹ Ibidem.